

Besluit van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amersfoort houdende regels omtrent ambtenaren van de burgerlijke stand (het Reglement Burgerlijke Stand Amersfoort 2020)

Reglement met bepalingen over ambtenaren van de burgerlijke stand, de buitengewone ambtenaren van de burgerlijke stand en de openstelling van de afdeling Burgerzaken team burgerlijke stand. De bepalingen in dit reglement over huwelijken en huwelijksvoltrekkingen zijn ook van toepassing op het geregistreerd partnerschap en het sluiten van het geregistreerd partnerschap. Daarnaast zijn de bepalingen van toepassing op de omzetting van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk.

Artikel 1 Begripsbepaling

Het reglement verstaat onder:

- a. de wet: Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek;
- b. het besluit: Besluit burgerlijke stand 1994;
- c. ambtenaar van de burgerlijke stand: de ambtenaar als bedoeld in artikel 1:16, eerste volzin van het Burgerlijk Wetboek ook wel ABS genoemd;
- d. buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand: de ambtenaar als bedoeld in artikel 1:16, tweede volzin van het Burgerlijk Wetboek, ook wel BABS genoemd;
- e. gemeentehuis: plaats die bij besluit door het bevoegd orgaan als zodanig is aangewezen.

Artikel 2 Leiding Burgerlijke stand

1. De afdelingsmanager Burgerzaken is belast met de leiding van het team van de burgerlijke stand en ontleent zijn bevoegdheden aan het bevoegdhedenbesluit van de gemeente Amersfoort.
2. De afdelingsmanager Burgerzaken is bevoegd de algemene voorwaarden (zoals vermeld in de bijlage) voor "aanwijzing van een gemeentehuis" aan te passen.

Artikel 3 Aanwijzing (Buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand

1. Voor aanwijzing als ambtenaar van de burgerlijke stand komen uitsluitend in aanmerking medewerkers die werkzaam zijn binnen de hoofdafdeling Burgerzaken.
2. Het minimum aantal ambtenaren van de burgerlijke stand dat in dienst is bij de gemeente is vier.
3. Voor aanwijzing tot buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand komen in aanmerking personen die niet werkzaam zijn binnen de hoofdafdeling Burgerzaken.

Artikel 4 Aanwijzingsperiode

1. De aanwijzing van de ambtenaren van de burgerlijke stand vindt plaats voor de maximale duur van de periode dat zij in dienst van de gemeente zijn en wordt vastgelegd in een aanwijzingsbesluit.
2. De aanwijzing van de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand vindt plaats onder de volgende voorwaarden:
 - a. De buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand wordt voor een in het aanwijzingsbesluit te bepalen periode aangewezen.
 - b. Als de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand lid is van het college van burgemeester en wethouders of van de Raad, is de aanwijzingstermijn maximaal de termijn die samenvalt met de zittingsperiode van het betreffende college- of raadslid.
 - c. Voor personen die eenmalig een huwelijk of partnerschap in de gemeente Amersfoort zullen sluiten, geldt de aanwijzing voor de dag waarop dit huwelijk of partnerschap plaatsvindt. Dit onder voorwaarde dat de persoon voorafgaand aan het huwelijk aangewezen is bij een andere gemeente in Nederland en beëdigd is als (buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand bij de rechtbank.
 - d. Het college van burgemeester en wethouders kan nadere regels stellen omtrent de aanwijsbaarheid van (buitengewoon) ambtenaren van de burgerlijke stand.

Artikel 5 Locatie

1. De ambtenaar van de burgerlijke stand en de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand verrichten hun wettelijke taken in het gemeentehuis.
2. De huwelijksvoltrekkingen als bedoeld in artikel 4 en artikel 5 van de Wet rechten burgerlijke stand vinden plaats in de trouwkamer van het gemeentehuis. Bij de voltrekking zijn buiten het bruidspaar alleen de getuigen aanwezig.
De eenvoudige plechtigheid vindt ook plaats in de trouwkamer, daar zijn naast het bruidspaar maximaal 6 personen (inclusief getuigen) aanwezig.

- Als gemeentehuis waar huwelijken kunnen worden voltrokken, kan worden aangewezen elke plaats binnen de gemeentegrenzen van de gemeente Amersfoort, mits voldaan wordt aan de in de bijlage bij dit besluit genoemde Algemene voorwaarden voor aanwijzing van een gemeentehuis.
3. Op de gemeentehuizen waar de ambtenaar van de burgerlijke stand kantoor houdt, kunnen alle werkzaamheden de burgerlijke stand betreffende worden verricht. Aanwijzing van een locatie tot gemeentehuis voor incidenteel gebruik, geschiedt door het college van burgemeester en wethouders. Deze bevoegdheid is gemandateerd aan de afdelingsmanager Burgerzaken. In de aangewezen gemeentehuizen voor incidenteel gebruik kunnen slechts huwelijken worden gesloten, partnerschappen worden geregistreerd of omzettingen van partnerschappen in huwelijken plaatsvinden. Als voor een locatie voor de derde keer een verzoek wordt ontvangen om deze locatie aan te wijzen als gemeentehuis om een huwelijk te voltrekken, zal het worden behandeld als verzoek om het aan te wijzen als vaste locatie. De aangewezen vaste locaties staan vermeld op de website www.amersfoort.nl. Deze website wordt bij wijziging van locaties direct geactualiseerd.
 4. Aanwijzing van een locatie tot gemeentehuis voor incidenteel gebruik is pas effectief nadat het bruidspaar en de locatiebeheerder een schriftelijke overeenkomst hierover hebben afgesloten en bij de gemeente hebben ingeleverd. In deze schriftelijke overeenkomst staan de voorwaarden waar de locatie aan moet voldoen tijdens de plechtigheid. De aan te wijzen locatie moet aan de algemene voorwaarden voldoen, deze staan vermeld in de bijlage. De algemene voorwaarden kunnen door de afdelingsmanager Burgerzaken worden gewijzigd.

Artikel 6 Afzeggen van het huwelijk of geregistreerd partnerschap

Een datum voor het sluiten van een huwelijk of registreren van een partnerschap kan binnen een jaar worden vastgelegd.

Een afgesproken datum kan indien gewenst weer geannuleerd worden. Bij een annulering binnen 3 maanden voor de huwelijksvoltrekking of partnerschapsregistratie worden leges terugbetaald tot €150,00. Als de leges voor het huwelijk of geregistreerd partnerschap nog niet betaald zijn, wordt alsnog een factuur van € 150,00 verstuurd.

Artikel 7 Openstelling

1. De actuele openingstijden van de afdeling Burgerlijke Stand voor publiek staan vermeld op de gemeentelijke website.
2. De afdeling burgerlijke stand is geopend voor het voltrekken van huwelijken of registreren van partnerschappen:
 - a. op maandag tot en met zaterdag in de grote of kleine trouwzaal van het Oude Stadhuis om: 09.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30 of 16.30 uur.
 - b. De gratis huwelijksvoltrekking of registratie van partnerschap vindt plaats in de trouwkamer in het gemeentehuis op maandag om 16.00 en 16.15 uur.
 - c. Eenvoudige huwelijksvoltrekking of registratie van partnerschap vindt plaats in de trouwkamer in het gemeentehuis op dinsdag om 14.30, 15.00, 15.30 en 16.00 uur en op donderdag op roulerende tijden.
 - d. Het voltrekken van huwelijken en registreren van partnerschappen op overige locaties, vindt plaats op elk tijdstip van de dag na overleg met een medewerker van de afdeling Burgerzaken.

Artikel 8 Wijze huwelijksvoltrekking voor kosteloze huwelijken

Voor de huwelijksvoltrekking als bedoeld in artikel 4 van de Wet rechten burgerlijke stand gelden de volgende beleidsregels als het (bruids)paar kiest om in Amersfoort te trouwen of een geregistreerd partnerschap aan te gaan op een kosteloos tijdstip:

- Van de (bruids)paren die gebruik willen maken van een huwelijk of een geregistreerd partnerschap op een kosteloos tijdstip, moet tenminste één van de partners ingezetene (als bedoeld in art 1.1 onder f van de wet Basis Registratie Personen "BRP") zijn van de gemeente Amersfoort.
- (Bruids)paren kunnen alleen een kosteloos huwelijk of geregistreerd partnerschap sluiten op een in dit reglement genoemd tijdstip.
- Tijdens de "kosteloze ceremonie" zal invulling worden gegeven aan het wettelijke recht om te kunnen trouwen of een geregistreerd partnerschap aan te gaan. Dit betekent dat het recht zich beperkt tot het opmaken van de akte, het geven van het "jawoord" bij het huwelijk en ondertekenen van de akte bij een huwelijk en een geregistreerd partnerschap.
- Tijdens de kosteloze ceremonie mogen naast het (bruids)paar en de trouwambtenaar alleen de getuigen aanwezig zijn.
- Voorafgaand aan de ceremonie vindt er géén gesprek plaats met de ambtenaar van de burgerlijke stand die het huwelijk of het partnerschap zal voltrekken.
- Er wordt geen toespraak gehouden.
- Er wordt geen bode ingezet.
- Het huwelijk of geregistreerde partnerschap wordt voltrokken in de trouwkamer van het gemeentehuis, Stadhuisplein 1 te Amersfoort.

- Er kan geen voorkeur worden uitgesproken voor een ambtenaar die het huwelijk of het partnerschap zal voltrekken.
- Het geven van een persoonlijke invulling aan de ceremonie, zoals bijvoorbeeld een toespraak, het afspelen van muziek, het drinken van champagne etc. is niet toegestaan.

Artikel 9 Vergoeding

De vergoeding voor het voltrekken van huwelijken door de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand is opgenomen in de "Rechtspositieregeling voor de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand van de Gemeente Amersfoort".

Artikel 10 Slotbepalingen

1. Dit reglement heet : "het Reglement Burgerlijke Stand Amersfoort 2020".
2. Dit reglement treedt in werking met terugwerkende kracht per 1 januari 2020.
3. Het reglement Burgerlijke Stand Amersfoort 2018 van 2 februari 2018 wordt ingetrokken.

Toelichting Reglement Burgerlijke Stand Amersfoort 2020

Artikel 1

De bevoegdheid tot aanwijzen van een gemeentehuis berust op grond van de vigerende Gemeentewet door de dualisering tegenwoordig bij het college van burgemeester en wethouders.

Artikel 2

De afdelingsmanager Burgerzaken heeft de algemene leiding over de burgerlijke stand. De (B)ABS is zelf inhoudelijk verantwoordelijk voor de verrichte werkzaamheden. Door de voorafgaande beëdigingsprocedure heeft hij zich persoonlijk verbonden tot vervulling van de hem wettelijke opgelegde verplichtingen. Hij staat dan ook als zodanig niet in een hiërarchische verhouding ten opzichte van zijn "werkgever" en dus ook niet tot de afdelingsmanager Burgerzaken. Alleen de rechter kan hem bevelen geven. De (B)ABS is wel verantwoording schuldig aan het gemeentebestuur voor de opgedragen werkzaamheden. De normale disciplinaire sancties gelden ook voor de (B)ABS als hij zijn ambtsplichten verwaarloost.

Artikel 3

In dit artikel wordt bepaald wie als (buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand van de Gemeente Amersfoort kan worden aangewezen. Artikel 1:16 Burgerlijk Wetboek (BW) vormt hiervoor de wettelijke basis. Om vakkenis en professionele beroepsuitoefening te waarborgen, bepaalt art 3 lid 1 van dit reglement dat alleen personen die werkzaam zijn binnen de afdeling burgerzaken als ambtenaar van de burgerlijke stand (ABS) kunnen worden aangewezen.

In tegenstelling tot de ABS wordt de buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand (BABS) specifiek aangewezen voor het voltrekken van huwelijken en het registreren van partnerschappen. Iedereen die volledig handelingsbekwaam is, kan in principe worden aangewezen als BABS. Als ambtenaar of buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand kan alleen een persoon aangewezen worden die in de uitoefening van zijn ambt geen onderscheid maakt als bedoeld in , tenzij het onderscheid is gebaseerd op een wettelijk voorschrift.

Artikel 4

In artikel BW 1:16, lid 2 is bepaald dat een (B)ABS voor een bepaalde periode kan worden aangewezen. De aanwijzing als ABS is verbonden aan de periode dat de ABS onafgebroken werkzaam is binnen de afdeling Burgerzaken. Dit betekent dat op het moment dat de medewerker niet meer werkzaam is binnen deze afdeling de aanwijzing van rechtswege vervalt.

De aanwijzing als BABS vindt plaats voor bepaalde tijd of voor onbepaalde tijd.

Het (bruids) paar kan een voorkeur voor een BABS opgeven, tenzij sprake is van een kosteloos huwelijk als bedoeld in artikel 4 van de Wet rechten burgerlijke stand of wanneer sprake is van een eenvoudig huwelijk.

Op verzoek van een bruidspaar is het mogelijk iemand voor één dag als BABS aan te wijzen om het huwelijk of de partnerschapsregistratie in de gemeente Amersfoort te sluiten. Dit onder voorwaarde dat de persoon voorafgaand aan het huwelijk aangewezen is bij een gemeente in Nederland en beëdigd is als (buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand bij de rechtbank.

Artikel 5

Op grond van artikel 4 van de Wet rechten Burgerlijk stand is de gemeente Amersfoort verplicht minimaal twee keer per week de gelegenheid te geven op basis van dit artikel een huwelijk of partnerschap te kunnen sluiten. Deze huwelijken en partnerschappen vinden op eenvoudige wijze plaats in de trouwkamer in het gemeentehuis.

De eenvoudige plechtigheid wordt geboden voor (bruids)paren die geen prijs stellen op een uitgebreide ceremonie. De voltrekking vindt plaats in de trouwkamer en in het bijzijn van maximaal 6 personen, inclusief getuigen.

Artikel 1:63 BW bepaalt dat een huwelijk (partnerschap) in het openbaar in het gemeentehuis moet worden gesloten. Het begrip gemeentehuis is binnen de gemeente Amersfoort ruim uitgelegd. Als gemeentehuis wordt elke plaats binnen de grenzen van de gemeente beschouwd, een voorwaarde is dat het een adres heeft. Een huwelijk kan daarom ook buiten worden gesloten. Deze ruimere interpretatie van de regelgeving vindt al in meerdere gemeenten plaats. Zolang deze ruimere interpretatie niet rechtelijk wordt vernietigd, is het geoorloofd. Aan de plaats waar huwelijken kunnen worden gesloten zijn een aantal voorwaarden verbonden.

De eigenaar/gebruiker van het te benoemen adres moet toestemming geven: deze toestemming moet bij het bespreken van het huwelijk bij de gemeente schriftelijk worden gegeven. De toestemming wordt door de gemeente verstrekt in de vorm van een contract.

Een van de voorwaarden is dat de veiligheid van de (B)ABS gewaarborgd moet zijn: ter bescherming van de (B)ABS die het huwelijk sluit, mag de (B)ABS na overleg met de afdelingsmanager Burgerzaken weigeren het huwelijk te sluiten als de (B)ABS van mening is dat de veiligheid niet is geborgd.

Artikel 6

Praktische redenen hebben geleid tot opname van deze bepaling. De teruggave van leges ná en annulering zijn vastgesteld in de legesverordening. Het bedrag staat vermeld op de gemeentelijke website.

Artikel 7

In dit artikel is de verplichting aan het college om op grond van artikel 1:16c BW een regeling voor de openingstijden van het team burgerlijke stand te treffen, uitgewerkt. Met uitzondering van de huwelijken verricht de ABS de verschillende werkzaamheden tijdens de openingstijden van de afdeling Burgerzaken.

In artikel 7 lid 2 van dit reglement zijn de tijden voor huwelijksvoltrekking opgenomen. Voor de verschillende vormen van huwelijksluiting gelden vaste dagen en tijdstippen. Huwelijken die op locatie worden gesloten, kunnen op elk gewenst tijdstip en iedere dag van de week worden gesloten met instemming van de eigenaar/beheerder van de locatie.

Artikel 8

De huwelijken als bedoeld in artikel 4 van de Wet rechten burgerlijke stand worden zonder ceremonie door een toegewezen (B)ABS gesloten in de trouwkamer in het gemeentehuis. De wetgever heeft in 1897 dit artikel in de wet opgenomen om financieel minder draagkrachtige personen toch in de gelegenheid te stellen te trouwen. Het huwelijk is dan wel kosteloos voor het (bruids)paar maar de kosten voor de gemeente lopen gewoon door. In de loop der jaren is gebleken dat men vaak om andere redenen dan financiële draagkracht kiest voor het kosteloze huwelijk.

Om de kosten voor de gemeente binnen de perken te houden is opgenomen dat de kosteloze ceremonieën een aantal beperkingen kent en dus een sober karakter zal hebben. Steeds vaker zijn er (bruids)paren die geen enkele binding hebben met Amersfoort maar wel hier kosteloos willen trouwen. Om deze trend tegen te gaan en de wachttijd binnen een redelijke termijn te houden, is opgenomen dat minimaal één van de aanstaande partners ingezetene van de gemeente Amersfoort moet zijn.

Bijlage 1

Algemene voorwaarden voor aanwijzing van een gemeentehuis

- De veiligheid van de (buitengewoon) ambtenaar van de burgerlijke stand is gewaarborgd.
- Het begrip gemeentehuis is binnen de gemeente Amersfoort ruim uitgelegd. Als gemeentehuis kan elk adres binnen de grenzen van de gemeente worden aangewezen en dit hoeft geen gebouw te zijn. Een huwelijk kan daarom ook buiten worden gesloten. De aanwijzing van een gemeentehuis voor incidenteel gebruik mag niet leiden tot strijd met de openbare orde.
- De eigenaar dan wel beheerder van de locatie verleent schriftelijk toestemming.
- Aanwijzing van een locatie tot gemeentehuis voor incidenteel gebruik geschiedt pas nadat het bruidspaar heeft gekozen voor een huwelijkssluiting in een locatie binnen de gemeentegrenzen, anders dan een al aangewezen gemeentehuis. De dag, het tijdstip en de locatie zijn uiterlijk 8 weken vóór de huwelijkssluiting schriftelijk aan de ambtenaar van de burgerlijke stand kenbaar gemaakt.
- De beheerder van de locatie stelt de locatie voor de duur van de huwelijkssluiting ter beschikking aan de gemeente. De wijze van gebruik tijdens de huwelijkssluiting wordt bepaald door de gemeente. Gedurende deze periode heeft de locatie de status van gemeentehuis.
- Regels in de APV worden niet overschreden.
- De tot gemeentehuis aangewezen locatie dient voor het doel en de duur van de huwelijkssluiting voor iedereen vrij bereikbaar en toegankelijk te zijn. In de openbare ruimten mag gedurende de gehele plechtigheid niet worden gerookt.
- De gemeente is niet verantwoordelijk voor het regelen van parkeervoorzieningen ter plaatse.
- Indien de beheerder een vergoeding voor het gebruik van de locatie vraagt, is deze geheel voor rekening van het bruidspaar.
- Voor de inrichting en aankleding van de locatie is het bruidspaar verantwoordelijk. De aanpassing van de locatie vindt plaats in nauw overleg met de beheerder. In ieder geval dienen een tafel, stoelen, voldoende verlichting, een kleedruimte voor de trouwambtenaar en voldoende vluchtwegen aanwezig te zijn. Aanwijzing leidt, anders dan bij overeenkomst, niet tot enige aansprakelijkheid van de gemeente voor de inrichting, aankleding en verzorging van de locatie.
- Het niet voldoen aan de bepalingen van dit artikel kan voor de gemeente reden zijn de huwelijkssluiting niet op de overeengekomen tijd en locatie te laten plaatsvinden.
- De gemeente Amersfoort is niet aansprakelijk voor de door huwelijkspartners, bezoekers behorend tot de bruiloftsgasten, of derden geleden schade, hoe dan ook genaamd als gevolg van of in verband met het gebruik van de locatie.

Bijlage 2

Huisregels oude stadhuis en Stadhuisplein

Voor uw en onze veiligheid, hebben wij een aantal huisregels opgesteld. Wij vragen u zich aan deze regels te houden. Zo blijft onze locatie (en de directe omgeving) een prettige en veilige plaats voor u, uw gasten en onze medewerkers. De huisregels in alle gemeentelijke gebouwen zijn:

- geen huisdieren
- niet roken,
- geen alcoholische dranken en drugs
- geen agressie
- niet strooien met rijst, confetti en dergelijke
- geen wensballonnen oplaten
- geen duiven loslaten